บทที่4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาความเต็มใจที่จะจ่ายของผู้ใช้บริการในการเก็บค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย และศึกษาความเต็มใจที่จะจ่ายค่าบำบัดน้ำเสียของผู้ใช้บริการที่มีปัจจัยทางเศรษฐกิจและปัจจัยทางสังคมต่างกันโดยแบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบเรียงความตามลำดับความสำคัญดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บริการ และข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจ

4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางสังคม

4.2.1 ความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำ

4.2.2 เจตคติที่มีต่อปัญหาน้ำเสีย

4.2.3 ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาน้ำเสีย

4.3 ข้อมูลความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียของผู้ใช้บริการในการเก็บค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย

4.4 ข้อมูลความคาดหวังของผู้ใช้บริการด้านสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อมหลังจากการเก็บค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย

4.5 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย

4.6 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยทางสังคมกับความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย

4.7 ผลการทดสอบสมมุติฐาน

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บริการ และข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจ

การศึกษาครั้งนี้มีกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ใช้บริการระบบบำบัดน้ำเสียทั้งหมด 395 คน ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว ได้แก่ เพศ สถานภาพ อายุ วุฒิการศึกษา และข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อปีของครัวเรือน และ

จำนวนผู้อยู่อาศัยในครัวเรือน รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจได้แสดงไว้ในตารางที่ 1

ตารางที่1 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ใช้บริการจำแนกตามลักษณะทางประชากรและปัจจัยทางเศรษฐกิจ

N= 395 คน

ลักษณะทางประชากร		จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ	- ชาย	162	41.0
	- หญิง	233	59.0
2. สถานภาพ	- โสด	251	63.5
	- สมรส	144	36.5
3. อายุ	- 12 – 20 ปี	21	5.3
	- 21 – 30 ปี	153	38.7
	- 31 – 40 ปี	122	30.9
	- 41 – 50 ปี	67	17.0
	- 51 ปีขึ้นไป	32	8.1
4. วุฒิการศึกษา	- ประถมศึกษา	20	5.1
	- มัธยมศึกษา/อาชีวศึกษา	49	12.4
	- อนุปริญญา เช่น ปวส. หรือ ปกศ. สูง	55	14.0
	- ปริญญาตรี	235	59.5
	- สูงกว่าปริญญาตรี	36	9.1
5. อาชีพ	- ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ	103	26.1
	- ค้าขายห้างร้าน	161	40.8
	- พนักงานบริษัทเอกชน	81	20.5
	- ธุรกิจส่วนตัว	30	7.6
	- นักเรียนนักศึกษา	20	5.1

ตารางที่ 1 (ต่อ) N = 395 คน

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	จำนวน	ร้อยละ
6. รายได้เฉลี่ยต่อปีของครัวเรือน		
- ต่ำกว่า 100,000 บาท/ปี	51	12.9
- 1000,001 – 200,000 บาท/ปี	195	49.4
- 200,001 – 300,000 บาท/ปี	77	19.5
- 300,001 – 400,000 บาท/ปี	52	13.2
- 400,001 – 500,000 บาท/ปี	12	3.0
- มากกว่า 500,001 บาท/ปี	8	2.0
7. จำนวนผู้อยู่อาศัยในครัวเรือน - 1-2 คน	115	29.1
- 3-4 คน	136	34.4
- 5-6 คน	120	30.4
- 6 คนขึ้นไป	24	6.1

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 1) จำนวน 395 คน พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 59.0 มากกว่าเพศชาย 41.0 และมีสถานภาพโสด ร้อยละ 63.5 มากกว่าสถานภาพสมรส ร้อยละ 36.5

เมื่อจำแนกตามอายุพบว่า ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21 – 30 ปี ร้อยละ 38.7 รองลงมาเป็นกลุ่มวัยทำงานมีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี ร้อยละ 30.9 กลุ่มอายุระหว่าง 41 - 50 ปี ร้อยละ 17.0 กลุ่มอายุ 51 ปีขึ้นไป ร้อยละ 8.1 และกลุ่มอายุระหว่าง 12 – 20 ปี มีน้อยที่สุด ร้อยละ 5.3

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด ร้อยละ 59.5 รองลงมาคือระดับอนุปริญญา ร้อยละ 14 ระดับมัธยมศึกษา/อาชีวะศึกษา ร้อยละ 12.4 ระดับสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 9.1 ส่วนผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษามีจำนวนน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 5.1

เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจซึ่งประกอบไปด้วย อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อปีของครัวเรือน และจำนวนผู้อยู่อาศัยในครัวเรือนแล้ว พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอาชีพค้าขายมากที่สุด ร้อยละ 40.8 รองลงมาคืออาชีพรับราชการ ร้อยละ 26.1 อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 20.5 อาชีพธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 7.6 ส่วนกลุ่มนักศึกษามีจำนวนน้อยที่สุด ร้อยละ 5.1

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรายได้เฉลี่ยต่อปีของครัวเรือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เฉลี่ยต่อปีของครัวเรือนระหว่าง 100,001 – 200,000 บาท/ปี มีจำนวนมากที่สุด ร้อยละ 49.4 รองลงมา คือ กลุ่มที่มีรายได้ระหว่าง 200,001 - 300,000 บาท/ปี ร้อยละ 19.5 กลุ่มที่มีรายได้ระหว่าง 300,001 – 400,000 บาท/ปี ร้อยละ 13.2 กลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 100,000 บาท/ปี ร้อยละ 12.9 กลุ่มที่มีรายได้ระหว่าง 400,001 – 500,000 บาท/ปี ร้อยละ 3 ตามลำดับ และกลุ่มที่มีรายได้ 500,001 บาทขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุด ร้อยละ 2.0

เมื่อ พิจารณา ถึง จำนวนสมาชิก ในครัวเรือน พบว่า ส่วนใหญ่ อยู่ระหว่าง 3 - 4 คน ร้อยละ 34.4 รองลงมา คือ มีจำนวน สมาชิก ในครัวเรือน ระหว่าง 5 - 6 คน ร้อยละ 30.4 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ที่มีจำนวนระหว่าง 1 – 2 คน ร้อยละ 29.1 และจำนวนสมาชิกในครัวเรือนทีมี 6 คนขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุด ร้อยละ 6.1

4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางสังคม

การศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางสังคมสามารถแบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

4.2.1 ความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำ

4.2.2 เจตคติที่มีต่อปัญหาน้ำเสีย

4.2.3 ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาน้ำเสีย

4.2.1 ความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำ

ตารางที่ 2 จำนวน และร้อยละของผู้ใช้บริการที่มีความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำ

ความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้ใช้บริการมีระดับความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำมาก	194	49.1
ผู้ใช้บริการมีระดับความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำปานกลาง	145	36.7
ผู้ใช้บริการมีระดับความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำน้อย	56	14.2
รวม	395	100

ผลการศึกษาข้อมูลด้านความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำของผู้ใช้บริการที่ตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 2) พบว่าส่วนใหญ่เป็นผู้ใช้บริการที่มีระดับความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำมาก จำนวน 194 คน (ร้อยละ 49.1) รองลงมาคือ กลุ่มผู้ใช้บริการที่มีระดับความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำปานกลาง จำนวน 145 คน (ร้อยละ 36.7) และกลุ่มผู้ใช้บริการที่มีระดับความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำน้อย จำนวน 56 คน (ร้อยละ 14.2) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผู้ใช้บริการที่มีความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำ

ความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำ	ระดับความรู้		
	Mean	SD	ระดับ
1. น้ำเสีย หมายถึงน้ำที่มีสิ่งเจือปนต่างปนเปื้อนอยู่ในปริมาณสูงจนทำให้น้ำมีคุณลักษณะที่เปลี่ยนไป	4.12	1.04	มาก
2. น้ำเสียจากอาคารบ้านเรือนมักจะมีขยะที่ย่อยสลายได้ ปะปนอยู่มาก	3.40	0.97	ปานกลาง
3. น้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม มักจะมีโลหะหนัก เช่น ปรอท ตะกั่ว และน้ำมันปะปนอยู่มาก	4.10	1.03	มาก
4. น้ำเสียในเขตเทศบาลมีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	4.21	1.07	มาก
5. น้ำเสียในเขตเทศบาลมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน	4.17	1.06	มาก
6. น้ำเสียในเขตเทศบาลมีผลกระทบต่อการเกษตรกรรม และอุตสาหกรรม	4.06	1.05	มาก
7. ถ้าท่านบริโภคน้ำในแม่น้ำลำคลองที่เน่าเสีย ท่านอาจเกิดโรคบิดและอหิวาตกโรค	3.99	0.99	มาก
8. ถ้ามีการปล่อยน้ำเสียจากบ้านเรือน โรงงาน หรือสถานประกอบการลงสู่แม่น้ำลำคลองสาธารณะ จะทำให้ออกซิเจนที่มีอยู่ในน้ำลดลง ทำให้น้ำเน่าเสียเร็วขึ้น และเป็นการทำลายแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ	4.08	1.03	มาก
9. แม่น้ำ ลำคลองที่มีสัตว์น้ำอาศัยอยู่น้อย แสดงว่าแม่น้ำลำคลองนั้นสกปรกจนทำให้สัตว์น้ำลดจำนวนลงได้	3.33	0.97	ปานกลาง
10. การแก้ปัญหาน้ำเสียในขั้นแรก ทำได้โดยการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเรื่องน้ำเสียแก่ประชาชน	4.28	1.09	มาก

ผลการศึกษาข้อมูลความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำของผู้ใช้บริการที่ตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 3) พบว่า ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่มีระดับความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำมาก มีจำนวน 8 ข้อ จาก 10 ข้อ มีเพียง 2 ข้อที่ผู้ใช้บริการมีระดับความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำปานกลาง คือ ข้อ 2 และ

ข้อ 9 โดยข้อที่ผู้ใช้บริการมีระดับความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำมากกว่าข้ออื่นๆ และเป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตสูงสุดคือ ข้อ 10 การแก้ปัญหาน้ำเสียในขั้นแรกทำได้โดยการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเรื่องน้ำเสียแก่ประชาชน (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต = 4.29) รองลงมาคือข้อ 4 และข้อ 5 น้ำเสียในเขตเทศบาลมีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมากที่สุด และน้ำเสียในเขตเทศบาลมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตรองลงมา (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต = 4.21) และ (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต = 4.17) ตามลำดับ ส่วนข้อที่ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่มีระดับความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยเลขคณิตน้อยที่สุดคือ ข้อ 9 แม่น้ำลำคลองที่ไม่มีสัตว์น้ำอาศัยอยู่ แสดงว่าแม่น้ำลำคลองนั้นสกปรกจนสัตว์น้ำไม่สามารถอยู่ได้ (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต = 3.33)

อธิบายได้ว่า ข้อ 10 ที่มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตสูงสุดเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า สาเหตุที่เกิดปัญหาน้ำเสีย เพราะประชาชนไม่มีความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดและการจัดการน้ำเสียทำให้เกิดปัญหาน้ำเสียมากขึ้น หากมีการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเรื่องน้ำเสียให้แก่ประชาชนก็จะช่วยให้ปัญหาน้ำเสียลดน้อยลงไปได้

ส่วนข้อ 4 ที่มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตรองลงมา เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าจังหวัดเชียงใหม่เป็นเมืองท่องเที่ยว หากเกิดปัญหาน้ำเสียอาจส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้

ส่วนข้อ 5 มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตเป็นอันดับ 3 เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างให้ความสนใจในสุขอนามัยของตนเองเป็นปกติอยู่แล้ว

สำหรับข้อ 9 มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตต่ำที่สุดเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจว่าสาเหตุที่สัตว์น้ำลดจำนวนลงนั้นเนื่องจากมีผู้จับไปบริโภคเป็นจำนวนมากจนสัตว์น้ำเพิ่มจำนวนไม่ทัน ซึ่งเป็นความเข้าใจที่ผิด เพราะแท้จริงแล้วทางเทศบาลได้ออกประกาศห้ามจับสัตว์น้ำตามคูเมืองและทำการปล่อยสัตว์น้ำลงในแม่น้ำปิง แต่ปริมาณสัตว์น้ำไม่เพิ่มจำนวนขึ้นเพราะมีการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำ ทำให้สัตว์น้ำไม่สามารถเจริญเติบโตและไม่สามารถขยายพันธ์ได้ทำให้ปริมาณสัตว์น้ำลดจำนวนลง

4.2.2 เจตคติที่มีต่อปัญหาน้ำเสีย

ตารางที่ 4 จำนวน ร้อยละของผู้ใช้บริการในด้านเจตคติที่มีต่อปัญหาน้ำเสีย

ระดับของเจตคติที่มีต่อปัญหาน้ำเสีย	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยกับปัญหาน้ำเสียมาก(มีเจตคติไม่ดีต่อน้ำเสีย)	221	55.9
เห็นด้วยปานกลาง (มีเจตคติปานกลางต่อน้ำเสีย)	138	34.9
เห็นด้วยน้อย (มีเจตคติที่ดีต่อน้ำเสีย)	36	9.1
รวม	395	100

ผลการศึกษาข้อมูลด้านความรู้สึกที่มีต่อปัญหาน้ำเสียของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 4) พบว่าผู้ใช้บริการส่วนใหญ่ รู้สึกเห็นด้วยกับปัญหาน้ำเสียมาก (มีเจตคติไม่ดีต่อปัญหาน้ำเสีย) จำนวน 221 คน (ร้อยละ 55.9) รองลงมาคือกลุ่มผู้ที่รู้สึกเห็นด้วยปานกลาง (มีเจตคติต่อปัญหาน้ำเสียในระดับปานกลาง) จำนวน 138 คน (ร้อยละ 34.9) และกลุ่มที่เห็นด้วยน้อย(มีเจตคติที่ดีต่อน้ำเสีย) จำนวน 36 คน (ร้อยละ 9.1) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เจตคติที่มีต่อปัญหาน้ำเสีย

เนื้อหาเกี่ยวกับความรู้สึกที่มีต่อปัญหาน้ำเสีย	ระดับความเห็นด้วย (เจตคติ)		
	Mean	SD	ระดับ
1. น้ำในแม่น้ำลำคลอง ที่มีสิ่งสกปรกเจือปนจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพ	4.30	0.97	มาก
2. อันตรายที่เกิดจากปัญหาน้ำเสียมีผลกระทบต่อประชาชนสูงมาก	4.20	0.94	มาก
3. ปัญหาน้ำเสียในเขตเทศบาลส่งผลให้คุณภาพน้ำที่จะนำไปทำน้ำประปาเสื่อมลง	4.23	0.95	มาก
4. เมื่อน้ำเน่าเสียเทศบาลต้องเสียค่าใช้จ่ายในการทำน้ำประปาสูงขึ้น	4.15	0.91	มาก
5. เมื่อมีปัญหาน้ำเสียเกิดขึ้น ถึงแม้คุณภาพของน้ำในแม่น้ำ ลำคลองยังอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ เราก็ยังถือว่าปัญหาน้ำเสียเป็นปัญหาสำคัญที่จะต้องแก้ไข	3.48	0.94	ปานกลาง
6. น้ำทิ้งจากครัวเรือนมีส่วนทำให้น้ำในแม่น้ำลำคลองเน่าเสีย	4.12	0.90	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

เนื้อหาเกี่ยวกับความรู้สึกที่มีต่อปัญหาน้ำเสีย	ระดับความเห็นด้วย (เจตคติ)		
	Mean	SD	ระดับ
7. เมื่อมีการปล่อยน้ำเสียลงสู่แม่น้ำลำคลองจะทำให้คุณภาพน้ำของน้ำในแม่น้ำลำคลองเปลี่ยนไป	4.17	0.92	มาก
8. การทิ้งขยะหรือสิ่งปฏิกูลต่างๆ ลงในแหล่งน้ำจะมีผลทำให้น้ำเสีย	4.12	0.90	มาก
9. น้ำเสียก่อให้เกิดความรำคาญ เนื่องจากกลิ่นเหม็นและทำให้ชุมชนสกปรก	4.03	0.94	มาก
10. ปัญหาน้ำเสียก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของคนในชุมชน	4.25	0.95	มาก

การศึกษาเจตคติที่มีต่อปัญหาน้ำเสียของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 5) พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ใช้บริการมีเจตคติที่มีต่อปัญหาน้ำเสียอยู่ในระดับมาก มีเพียงข้อ 5 ที่ผู้ใช้บริการเห็นด้วยปานกลาง (มีเจตคติปานกลางต่อปัญหาน้ำเสีย) แสดงให้เห็นว่าผู้ใช้บริการมีเจตคติไม่ดีต่อปัญหาน้ำเสียมองเห็นว่าปัญหาน้ำเสียเป็นปัญหาที่สำคัญ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตสูงสุดและผู้ใช้บริการมีความรู้สึกเห็นด้วยน้อย(มีเจตคติไม่ดี) คือข้อ 1น้ำในแม่น้ำลำคลองที่มีสิ่งสกปรกเจือปนจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพ(ค่าเฉลี่ยเลขคณิต = 4.30) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตอยู่ในระดับรองลงมาคือ ข้อ 10 และข้อ 3 ปัญหาน้ำเสียก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของคนในชุมชนและปัญหาน้ำเสียในเขตเทศบาลส่งผลให้คุณภาพน้ำที่จะนำไปทำน้ำประปา เสื่อมลง (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต = 4.25) และ (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต = 4.23) ตามลำดับ

สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตต่ำที่สุด และผู้ใช้บริการมีความรู้สึกเห็นด้วยปานกลาง (มีเจตคติปานกลางต่อปัญหาน้ำเสีย) คือ ข้อ 5 เมื่อมีปัญหาน้ำเสียเกิดขึ้น ถึงแม้คุณภาพของน้ำในแม่น้ำลำคลองยังอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้เราก็ยังถือว่าปัญหาน้ำเสียเป็นปัญหาสำคัญที่จะต้องแก้ไข (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต = 3.48)

อธิบายได้ว่า ข้อ 1 มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตสูงสุด เนื่องจาก กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความห่วงใยในสุขภาพของตนเองเป็นอันดับแรก ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างจึงมีเจตคติในทางลบต่อน้ำเสียเพราะมีความเห็นว่าปัญหาน้ำเสียจะส่งผลต่อสุขภาพ

สำหรับข้อ 5 มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตต่ำสุด เนื่องจาก กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าแม้จะเกิดปัญหาน้ำเสียขึ้น แต่หากคุณภาพของน้ำยังคงอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเทศบาลควรแก้ไขปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยมากกว่าปัญหาน้ำเสีย เช่น ปัญหาขยะ ซึ่งมีความรุนแรงและมีผลกระทบต่อประชาชนมากกว่าปัญหาน้ำเสีย แสดงให้เห็นว่าแม้กลุ่มตัวอย่างจะมี

ความคิดเห็นทางลบต่อปัญหาน้ำเสีย แต่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าปัญหาอื่นๆ เช่นปัญหาเรื่องขยะเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วนมากกว่า

4.2.3 ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาน้ำเสีย

ตารางที่ 6 จำนวน ร้อยละของผู้ใช้บริการด้านความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาน้ำเสีย

ระดับของความร่วมมือในการแก้ปัญหามลพิษทางน้ำ	จำนวน	ร้อยละ
มีความร่วมมือในการแก้ปัญหามลพิษทางน้ำในระดับสูง	245	62.0
มีความร่วมมือในการแก้ปัญหามลพิษทางน้ำในระดับปานกลาง	121	30.6
มีความร่วมมือในการแก้ปัญหามลพิษทางน้ำในระดับต่ำ	29	7.3
รวม	395	100

ผลการศึกษาระดับความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาน้ำเสียของผู้ใช้บริการที่ตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 6) พบว่า ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่มีระดับของความร่วมมือในการแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำอยู่ในระดับสูง จำนวน 245 คน (ร้อยละ 62.0) รองลงมามีระดับความร่วมมือในการแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 121 คน (ร้อยละ 30.6) และสุดท้ายมีระดับความร่วมมือในการแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำอยู่ในระดับต่ำ จำนวน 29 คน (ร้อยละ 7.3)

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความร่วมมือในการแก้ไขปัญหา

เนื้อหาเกี่ยวกับความร่วมมือในการแก้ไขปัญหา	ระดับความร่วมมือ		
	Mean	SD	ระดับ
1. ท่านเห็นว่าปัญหาน้ำเสียที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน จำเป็นจะต้องปรับปรุงแก้ไข	4.29	1.03	มาก
2. ท่านคิดว่าประชาชนทุกคนควรมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาน้ำเสีย	4.34	1.04	มาก
3. ท่านคิดว่าควรมีการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยสู่แหล่งน้ำ	4.22	1.03	มาก
4. ท่านคิดว่าควรมีการเก็บภาษีเพื่อนำไปใช้ป้องกันและแก้ปัญหาน้ำเสีย	3.41	0.92	ปานกลาง

ตารางที่ 7 (ต่อ)

เนื้อหาเกี่ยวกับความร่วมมือในการแก้ไขปัญหา	ระดับความร่วมมือ		
	Mean	SD	ระดับ
5. ท่านมีเห็นด้วยหรือไม่กับแนวความคิดผู้ก่อให้เกิดปัญหามลพิษควรเป็นผู้จ่ายค่าบำบัด	4.14	0.98	มาก
6. ท่านเห็นด้วยกับโครงการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนในเขตเทศบาล	4.21	1.02	มาก
7. ท่านคิดว่าระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม	4.24	1.01	มาก
8. ท่านคิดว่าเทศบาลได้ทำการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการเก็บค่าบำบัดน้ำเสียให้ท่านทราบอย่างละเอียด	3.40	0.98	ปานกลาง
9. จากข่าวสารในเรื่องการเก็บค่าบำบัดน้ำเสียที่ท่านได้รับ จะช่วยกระตุ้นให้ท่านสนใจปัญหาน้ำเสียมากขึ้น	4.21	1.01	มาก
10. ท่านลดปริมาณการใช้น้ำและลดการปล่อยน้ำเสียเพราะได้รับทราบข่าวการเก็บค่าบำบัดน้ำเสีย	4.18	1.00	มาก

ผลการศึกษาข้อมูลด้านความร่วมมือในการแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำของผู้ใช้บริการที่ตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 7) พบว่าผู้ใช้บริการส่วนใหญ่ มีความร่วมมือในการแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำอยู่ในระดับมาก มีเพียง 2 ข้อ ที่ผู้ใช้บริการมีความร่วมมือในการแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำในระดับปานกลาง คือข้อ 4 และข้อ 8 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตสูงสุดคือ ข้อ 2 ท่านคิดว่าประชาชนทุกคนควรมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาน้ำเสีย (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต = 4.34) รองลงมาคือ ข้อ 1 ท่านเห็นว่าปัญหาน้ำเสียที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน จำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไข (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต = 4.29) และข้อ 7 ท่านคิดว่าระบบบำบัดน้ำเสียของชุมชนจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม เป็นอันดับ 3 (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต = 3.24)

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตต่ำสุด และมีความร่วมมือในการแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำในระดับปานกลางคือ ข้อ 8 ท่านคิดว่าเทศบาลได้ทำการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการเก็บค่าบำบัดน้ำเสียให้ท่านทราบอย่างละเอียด (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต = 3.40)

อธิบาย ข้อ 2 มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตสูงสุดเนื่องจาก กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าปัญหาน้ำเสียเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อคนในชุมชน ในขณะเดียวกันประชาชนทุกๆ ครัวเรือน ล้วนเป็นผู้ปล่อยน้ำเสียทั้งสิ้น ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างจึงเห็นว่าประชาชนทุกคนควรมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาน้ำเสีย แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างต้องการให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาน้ำเสียในระดับมากที่สุด

สำหรับข้อ 8 มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตต่ำที่สุด เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเทศบาลควรมีการเผยแพร่ข้อมูลอย่างละเอียดมากกว่านี้ เพราะกลุ่มตัวอย่างบางส่วนทราบเรื่องเทศบาลจะทำการเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย แต่ไม่ทราบรายละเอียด ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างบางส่วนไม่ทราบเรื่องการเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียเลย และเมื่อกลุ่มตัวอย่างยังไม่ทราบข่าวสารที่ชัดเจนในการเก็บค่าบำบัดน้ำเสีย ทำให้กลุ่มตัวอย่างให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาน้ำเสียในระดับปานกลาง

4.3 ข้อมูลความเต็มใจที่จะจ่ายของผู้ใช้บริการในการเก็บค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย

ตารางที่ 8 จำนวนร้อยละของผู้ใช้บริการที่เต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย

ระดับความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย	จำนวน	ร้อยละ
มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียในระดับมาก	199	51.4
มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียในระดับปานกลาง	152	38.5
มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียในระดับน้อย	44	11.1
รวม	395	100

ผลการศึกษาระดับความเต็มใจที่จะจ่ายของผู้ใช้บริการที่ตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 8) พบว่า ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียในระดับมาก จำนวน 199 คน (ร้อยละ 51.4) รองลงมาคือผู้ใช้บริการที่มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียในระดับปานกลาง จำนวน 152 คน (ร้อยละ 38.5) และกลุ่มผู้ใช้บริการที่มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียในระดับน้อย จำนวน 44 คน (ร้อยละ 11.1)

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย

เนื้อหาเกี่ยวกับความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย	ระดับความเต็มใจที่จะจ่าย		
	Mean	SD	ระดับ
1. การเก็บค่าธรรมเนียมเป็นสิ่งที่ผู้สร้างมลภาวะควรให้ความร่วมมือ	4.29	1.04	มาก
2. ในฐานะที่ท่านอยู่ในเขตเทศบาล และเป็นผู้หนึ่งที่มีส่วนในการผลิตน้ำเสีย ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่จะจ่ายค่าบริการบำบัดน้ำเสีย	4.17	1.03	มาก
3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่เทศบาลจัดเก็บค่าบำบัดน้ำเสีย	4.28	1.08	มาก
4. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่เทศบาลจะเก็บค่าบำบัดน้ำเสียในราคาที่สูงกว่า 50 บาท/เดือน/ครัวเรือน	3.35	1.01	ปานกลาง
5. ถ้าเทศบาลมีการปรับปรุงท่อระบายน้ำทิ้งและคูคลองท่านยินดีที่จะจ่ายค่าบำบัดน้ำเสียในราคาที่สูงกว่า 50 บาท	4.36	1.01	มาก
6. ถ้าเทศบาลทำการติดตั้งอุปกรณ์บำบัดน้ำเสียในคูเมืองท่านยินดีที่จะจ่ายค่าบำบัดน้ำเสียในราคาที่สูงกว่า 50 บาท	3.88	1.06	มาก
7. ถ้าเทศบาลทำการติดตั้งระบบท่อรองรับน้ำเสียให้แก่ทุกครัวเรือนในเขตเทศบาล ท่านยินดีที่จะจ่ายค่าบำบัดน้ำเสียในราคาที่สูงกว่า 50 บาท	4.28	1.01	มาก
8. ถ้าเทศบาลสามารถบำบัดน้ำเสียให้มีคุณภาพดีจนสามารถใช้บริโภคได้ ท่านยินดีที่จะจ่ายค่าบำบัดน้ำเสียในราคาที่สูงกว่า 50 บาท	4.06	1.08	มาก
9. ถ้าเทศบาลทำการติดตั้งบ่อดักไขมันให้แก่ทุกครัวเรือนท่านยินดีที่จะจ่ายค่าบำบัดน้ำเสียในราคาที่สูงกว่า 50 บาท	3.52	1.00	ปานกลาง
10. ถ้าเทศบาลแบ่งเงินค่าบำบัดน้ำเสียส่วนหนึ่งไปจัดตั้งเป็นกองทุนฟื้นฟูแม่น้ำปิง ท่านยินดีที่จะจ่ายค่าบำบัดน้ำเสียในราคาที่สูงกว่า 50 บาท	3.49	1.05	ปานกลาง

ผลการศึกษาข้อมูลด้านความเต็มใจที่จะจ่ายของผู้ใช้บริการที่ตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 9) พบว่า ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียอยู่ในระดับมาก มีเพียง 3 ข้อ คือข้อ 4 ข้อ 9 และข้อ 10 ที่ผู้ใช้บริการมีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียในระดับปานกลาง สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตสูงสุดซึ่งแสดงถึงความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียมากที่สุดคือ ข้อ 5 ถ้าเทศบาลมีการปรับปรุงท่อระบายน้ำทิ้งและคูคลอง ท่านยินดีที่จะจ่ายค่าบำบัดน้ำเสียในราคาที่สูงกว่า 50 บาท (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต = 4.36) ลำดับที่สอง คือ ข้อ 1 การเก็บค่าธรรมเนียมเป็นสิ่งที่ผู้สร้างมลภาวะควรให้ความร่วมมือ (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต = 4.29) สำหรับข้อที่แสดงถึงความเต็มใจที่จะจ่าย

ค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียมากลำดับที่สาม มีคะแนนเท่ากัน 2 ข้อ คือ ข้อ 7 และข้อ 3 ถ้าเทศบาลทำการติดตั้งระบบท่อรองรับน้ำเสียให้แก่ทุกครัวเรือนในเขตเทศบาลท่านยินดีที่จะจ่ายค่าบำบัดน้ำเสียในราคาที่สูงกว่า 50 บาท (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต = 4.28) และ ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่เทศบาลจัดเก็บค่าบำบัดน้ำเสีย (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต = 4.28) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตต่ำที่สุดและมีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียในระดับปานกลางคือ ข้อ 4 ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่เทศบาลจะเก็บค่าบำบัดน้ำเสียในราคาที่สูงกว่า 50 บาท/เดือน/ครัวเรือน (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต = 3.35)

อธิบาย ข้อ 5 มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตสูงสุด เนื่องจากท่อระบายน้ำทิ้งบางแห่งแตกรั่วชำรุดทรุดโทรม บางแห่งท่อระบายน้ำทิ้งอุดตัน ทำให้ไม่สามารถระบายน้ำเสียได้อย่างเต็มที่ ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างมองว่าหากจะต้องเสียค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียในราคาที่สูงกว่า50บาท/เดือน กลุ่มตัวอย่างจึงมีความเต็มใจที่จะจ่ายมากที่สุด หากเทศบาลจะทำการปรับปรุงท่อระบายน้ำทิ้งให้สามารถใช้งานได้อย่างสมบูรณ์ เพราะท่อระบายน้ำทิ้งเหล่านี้จะใช้เป็นที่รองรับน้ำเสียจากบ้านเรือน และส่งต่อไปยังโรงบำบัดน้ำเสียต่อไป

สำหรับข้อ 4 มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตต่ำที่สุด เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเศรษฐกิจไม่ดี จึงไม่อยากให้เก็บค่าบำบัดน้ำเสียในราคาที่สูงมากนักและเห็นว่าได้เสียภาษีไปแล้วทางเทศบาลควรนำรายได้จากภาษีมาใช้เป็นค่าบำบัดน้ำเสียมากกว่าจากปัจจัยเหล่านี้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จึงมีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียในราคาที่สูงกว่า 50 บาทในระดับปานกลาง

4.4 ข้อมูลความคาดหวังของผู้ใช้บริการด้านสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อมจากการเก็บค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย

ตารางที่ 10 ความคาดหวังด้านสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อมจากการเก็บค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย

ระดับความคาดหวังด้านสุขภาพอนามัยและปัญหาสิ่งแวดล้อมเมือง	จำนวน	ร้อยละ
คาดหวังว่าสุขภาพอนามัยและปัญหาสิ่งแวดล้อมเมืองจะดีขึ้นในระดับมาก	200	50.6
คาดหวังว่าสุขภาพอนามัยและปัญหาสิ่งแวดล้อมเมืองจะดีขึ้นในระดับปานกลาง	138	34.9
คาดหวังว่าสุขภาพอนามัยและปัญหาสิ่งแวดล้อมเมืองจะดีขึ้นในระดับน้อย	57	14.4
รวม	395	100

ผลการศึกษาข้อมูลระดับความคาดหวังด้านสุขภาพอนามัยและปัญหาสิ่งแวดล้อมเมืองของผู้ใช้บริการที่ตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 10) พบว่าผู้ใช้บริการส่วนใหญ่มีความคาดหวังว่าสุขภาพอนามัยและปัญหาสิ่งแวดล้อมเมืองจะดีขึ้นในระดับมาก จำนวน 200 คน (ร้อยละ 50.6) และผู้ใช้บริการที่มีความคาดหวังว่าสุขภาพอนามัยและปัญหาสิ่งแวดล้อมเมืองจะดีขึ้นในระดับปานกลาง มีจำนวน 138 คน (ร้อยละ 34.9) ส่วนผู้ใช้บริการที่มีความคาดหวังว่าสุขภาพอนามัยและปัญหาสิ่งแวดล้อมเมืองจะดีขึ้นในระดับน้อย มีจำนวน 57 คน (ร้อยละ 14.4)

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคาดหวังด้านสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อมจากการเก็บค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย

เนื้อหาเกี่ยวกับความคาดหวังของประชาชน	ระดับความคาดหวังของประชาชน		
	Mean	SD	ระดับ
1. หลังจากท่านจ่ายค่าบำบัดน้ำเสียแล้วท่านมีความคาดหวังด้านสุขภาพอนามัยว่าสุขภาพของประชาชนในท้องถิ่นจะดีขึ้น	4.23	1.05	มาก
2. หลังจากท่านจ่ายค่าบำบัดน้ำเสียแล้ว ท่านมีความคาดหวังด้านสุขภาพอนามัยว่าจะช่วยป้องกันปัญหาแหล่งน้ำสะอาดที่มีการปนเปื้อนจากน้ำเสีย	4.16	1.03	มาก
3. หลังจากท่านจ่ายค่าบำบัดน้ำเสียแล้ว ท่านมีความคาดหวังด้านสุขภาพอนามัยว่า ว่าจะสามารถใช้ประโยชน์จากแม่น้ำปิงและคูเมืองได้อย่างปลอดภัยจากเชื้อโรคมากขึ้น	3.50	0.96	ปานกลาง
4. หลังจากท่านจ่ายค่าบำบัดน้ำเสียแล้ว ท่านมีความคาดหวังด้านปัญหาสิ่งแวดล้อมเมืองว่าจะทำให้สัตว์น้ำในแม่น้ำปิงและคูเมืองมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น	3.23	1.10	ปานกลาง
5. หลังจากท่านจ่ายค่าบำบัดน้ำเสียแล้ว ท่านมีความคาดหวังด้านปัญหาสิ่งแวดล้อมว่าปัญหาน้ำเน่าเสียและกลิ่นเหม็นจะลดลงส่งผลให้สภาพแวดล้อมเมืองดีขึ้น	3.30	1.00	ปานกลาง

ผลการศึกษาข้อมูลความคาดหวังด้านสุขภาพอนามัยและปัญหาสิ่งแวดล้อมเมืองของผู้ใช้บริการหลังจากการจ่ายค่าบำบัดน้ำเสีย (ตารางที่ 11) พบว่า ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่มีระดับความคาดหวังว่าสุขภาพอนามัยและปัญหาสิ่งแวดล้อมเมืองจะดีขึ้นในระดับมาก มี 3 ข้อ คือข้อ 3 ข้อ 4 และข้อ 5 ที่ผู้ใช้บริการมีความคาดหวังว่าสุขภาพอนามัยและปัญหาสิ่งแวดล้อมเมืองจะดีขึ้นในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตสูงสุดและมีระดับความคาดหวังในระดับมากคือ

ข้อ 1 หลังจากท่านจ่ายค่าบำบัดน้ำเสียแล้ว ท่านมีความคาดหวังด้านสุขภาพว่าสุขภาพของประชาชนในท้องถิ่นจะดีขึ้น (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต = 4.23) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตในระดับรองลงมาคือ ข้อ 2 หลังจากท่านจ่ายค่าบำบัดน้ำเสียแล้ว ท่านมีความคาดหวังด้านสุขภาพอนามัยว่าจะช่วยป้องกันปัญหาแหล่งน้ำสะอาดที่มีการปนเปื้อนจากน้ำเสีย(ค่าเฉลี่ยเลขคณิต = 4.16) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตต่ำสุดคือ ข้อ 4 หลังจากท่านจ่ายค่าบำบัดน้ำเสียแล้วท่านมีความคาดหวังด้านปัญหาสิ่งแวดล้อมเมืองว่าจะทำให้สัตว์น้ำในแม่น้ำปิงและคูเมืองมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต = 3.23) อธิบาย ข้อ 1 มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตสูงที่สุดเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความสนใจและห่วงใยในสุขภาพอนามัยของตนเองจึงคาดหวังในระดับมากที่สุดว่าหลังจากการจ่ายค่าบำบัดน้ำเสียแล้วสุขภาพอนามัยของประชาชนในท้องถิ่นจะดีขึ้น สำหรับข้อ 4 มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตต่ำที่สุด เนื่องจากเทศบาลประกาศห้ามจับสัตว์น้ำในคูเมือง และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้จับสัตว์น้ำในแม่น้ำปิงและคูเมืองมาบริโภคจึงมีความคาดหวังในระดับปานกลางว่าสัตว์น้ำจะเพิ่มจำนวนขึ้น

4.5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย

สมมุติฐานที่ 1 : ผู้ใช้บริการที่มีปัจจัยทางเศรษฐกิจแตกต่างกันมีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียแตกต่างกัน

4.5.1 ตัวแปรด้านอาชีพกับระดับความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย

ตารางที่ 12 ปัจจัยทางเศรษฐกิจด้านอาชีพแตกต่างกัน มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียแตกต่างกัน

ความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย	อาชีพ				
	ข้าราชการ 103 คน Mean (S.D.)	ค้าขาย 161คน Mean (S.D.)	พนักงานเอกชน 81 คน Mean (S.D.)	ธุรกิจส่วนตัว 30 คน Mean (S.D.)	นักศึกษา 20 คน Mean (S.D.)
รวม	4.47 (0.71)	3.26 (1.09)	4.49 (0.67)	4.61 (0.66)	3.92 (0.80)

ผลการศึกษาเปรียบเทียบตัวแปรทางเศรษฐกิจด้านอาชีพ เมื่อพิจารณาจากตาราง พบว่าผู้ใช้บริการมีระดับความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียในระดับมาก ได้แก่ ผู้ใช้บริการที่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว (ค่าเฉลี่ย = 4.61) อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน (ค่าเฉลี่ย = 4.49) อาชีพข้าราชการ (ค่าเฉลี่ย = 4.47) นักเรียนนักศึกษา (ค่าเฉลี่ย = 3.92) มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียในระดับมาก ส่วนผู้ใช้บริการที่มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียในระดับปานกลาง คือ กลุ่มอาชีพค้าขาย (ค่าเฉลี่ย = 3.26)

อธิบายได้ว่าสาเหตุที่อาชีพธุรกิจส่วนตัว อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน อาชีพข้าราชการ และนักเรียนนักศึกษา มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียในระดับมาก เนื่องจากอาชีพเหล่านี้ บางอาชีพมีรายได้ประจำสม่ำเสมอทุกเดือน นอกจากนี้บางอาชีพแม้ไม่มีรายได้ประจำแต่มีรายได้ค่อนข้างสูงทำให้มีความสามารถที่จะจ่ายมาก และบางอาชีพได้รับการปลูกฝังให้มีความรับผิดชอบต่อสังคม ทำให้กลุ่มอาชีพเหล่านี้มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบกับอาชีพค้าขายซึ่งมีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในระดับปานกลาง เนื่องจากอาชีพค้าขายส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับอาชีพอื่นๆ และรายได้ไม่แน่นอนในแต่ละวัน นอกจากนี้อาชีพค้าขายมีทัศนคติว่าการจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียภาระค่าใช้จ่าย ซึ่งทำให้รายได้ของอาชีพนี้ลดลง ดังนั้นความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียของอาชีพค้าขายจึงต่ำกว่ากลุ่มอื่นๆ

ตารางที่ 13 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของระดับความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียของผู้ใช้บริการที่มีอาชีพแตกต่างกัน

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P-Value
ความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย	ระหว่างกลุ่ม	4	43.027	10.757	32.505	.000*
	ภายในกลุ่ม	390	129.059			
	รวม	394	172.086			

*P<0.05

จากตารางที่ 13 เมื่อเปรียบเทียบผลของคะแนนความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียของผู้ใช้บริการที่มีอาชีพต่างกัน 5 ประเภท พบว่าอาชีพที่แตกต่างกันมีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าบำบัดน้ำเสียแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงได้ทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe) ปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ 14 ดังนี้

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ย ความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียของผู้ใช้บริการที่มีอาชีพแตกต่างกัน โดยวิธีการของเชฟเฟ่

		ข้าราชการ	ค้าขาย	พนักงานเอกชน	ธุรกิจส่วนตัว	นักศึกษา
อาชีพ	Mean	4.47	3.26	4.49	4.61	3.92
ข้าราชการ	4.47	-	-.671*	-6.23	-6.79	.332
ค้าขาย	3.26	-	-	-.677*	-.739*	-.339
พนักงานเอกชน	4.49	-	-	-	-6.17	.338
ธุรกิจส่วนตัว	4.61	-	-	-	-	.400
นักศึกษา	3.92	-	-	-	-	-

*P<0.05

จากตารางที่ 14 พบว่าคะแนนเฉลี่ยของความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย ของผู้ใช้บริการที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในคู่ต่อไปนี้ อาชีพข้าราชการ พนักงานเอกชน และอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีค่าคะแนนเฉลี่ยของความเต็มใจที่จะจ่ายสูงกว่า อาชีพ ค้าขายอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 เนื่องจาก เมื่อเปรียบเทียบระหว่างอาชีพข้าราชการ กับอาชีพค้าขาย พบว่าอาชีพข้าราชการเป็นอาชีพที่มั่นคงและมีรายได้ค่อนข้างแน่นอนในแต่ละเดือนนอกจากนี้อาชีพข้าราชการยังได้รับการปลูกฝังให้มีความรับผิดชอบต่อสังคมและรับใช้สังคม เมื่อเปรียบเทียบกับอาชีพค้าขายที่มีรายได้ไม่แน่นอนไม่ได้รับการปลูกฝังให้มีสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมและยังจำเป็นต้องคำนึงถึงเรื่องต้นทุน-กำไรในการทำการค้า จึงทำให้อาชีพข้าราชการมีระดับความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียสูงกว่าอาชีพค้าขาย

สำหรับการเปรียบเทียบระหว่างอาชีพพนักงานเอกชนกับอาชีพค้าขาย พบว่าอาชีพพนักงานเอกชนในบริษัทขนาดใหญ่มีความมั่นคงในอาชีพเทียบเท่าอาชีพข้าราชการและมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าอาชีพค้าขายส่งผลให้อาชีพพนักงานเอกชนมีระดับความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียสูงกว่าอาชีพค้าขาย

และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างอาชีพธุรกิจส่วนตัวและอาชีพค้าขาย พบว่าอาชีพธุรกิจส่วนตัวเป็นอาชีพที่มีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าอาชีพค้าขาย เมื่อมีรายได้สูงจึงมีความสามารถในการจ่ายมากกว่าอาชีพค้าขาย อาชีพธุรกิจส่วนตัวจึงมีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียมากกว่าอาชีพค้าขาย

ดังนั้น อาชีพธุรกิจส่วนตัว อาชีพข้าราชการ และอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จึงมีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย แตกต่างจากอาชีพค้าขายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.5.2 ตัวแปรด้านรายได้เฉลี่ยต่อปีของครัวเรือนกับระดับความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย

ตารางที่ 15 ปัจจัยทางเศรษฐกิจด้านรายได้แตกต่างกัน มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียแตกต่างกัน

ความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย	รายได้เฉลี่ยต่อปีของครัวเรือน					
	ต่ำกว่า 100,000 51 คน Mean (S.D.)	100,001 – 200,000 195 คน Mean (S.D.)	200,001 – 300,000 77 คน Mean (S.D.)	300,001 - 400,000 52 คน Mean (S.D.)	400,001 – 500,000 12 คน Mean (S.D.)	500,000 ขึ้นไป 8 คน Mean (S.D.)
รวม	2.82 (1.31)	3.96 (0.93)	4.39 (0.75)	4.46 (0.70)	4.02 (0.82)	4.04 (0.74)

ผลการศึกษาเปรียบเทียบตัวแปรด้านรายได้กับระดับความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียของผู้ใช้บริการที่ตอบแบบสอบถาม (ตาราง 15) พบว่าผู้ใช้บริการที่มีรายได้แตกต่างกันมีระดับความเต็มใจที่จะจ่ายค่าบำบัดน้ำเสียแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาจากตาราง พบว่าผู้ใช้บริการที่มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าบำบัดน้ำเสียในระดับมากประกอบไปด้วยกลุ่มผู้ใช้บริการที่มีรายได้เฉลี่ย 300,001 – 400,000 บาท/ปี (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต =4.46) กลุ่มผู้ใช้บริการที่มีรายได้เฉลี่ย 200,001 – 300,000 บาท/ปี (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต =4.39) กลุ่มผู้ใช้บริการที่มีรายได้เฉลี่ยมากกว่า 500,001 บาท/ปี (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต =4.02) กลุ่มผู้ใช้บริการที่มีรายได้เฉลี่ย 400,001 – 500,000 บาท/ปี (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต =4.02) และกลุ่มผู้ใช้บริการที่มีรายได้เฉลี่ย 100,001 – 200,000 บาท/ปี (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต =3.96) ส่วนกลุ่มที่มีความเต็มใจ

ที่จะจ่ายค่าบำบัดน้ำเสียในระดับปานกลาง คือ กลุ่มผู้ใช้บริการที่มีรายได้เฉลี่ย ต่ำกว่า 100,000 บาท/ปี (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต =2.82)

สาเหตุที่กลุ่มผู้ใช้บริการที่มีรายได้เฉลี่ย 300,001 – 400,000 บาท/ปี กลุ่มผู้ใช้บริการที่มีรายได้เฉลี่ย 200,001 – 300,000 บาท/ปี กลุ่มผู้ใช้บริการที่มีรายได้เฉลี่ย มากกว่า 500,001 บาท/ปี กลุ่มผู้ใช้บริการที่มีรายได้เฉลี่ย 400,001 – 500,000 บาท/ปี และกลุ่มผู้ใช้บริการที่มีรายได้เฉลี่ย 100,001 – 200,000 บาท/ปี มีระดับความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียในระดับมาก เนื่องจาก กลุ่มนี้ส่วนใหญ่ประกอบ อาชีพธุรกิจส่วนตัว พนักงานบริษัทเอกชน และข้าราชการระดับสูง ทีมีอายุการทำงานค่อนข้างมากส่งผลให้มีรายได้ในระดับสูง และมีความสามารถที่จะจ่ายได้ในระดับที่มากกว่ากลุ่มอื่นๆ จึงมีสัดส่วนของความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียในระดับมาก

สำหรับกลุ่มผู้ใช้บริการที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 100,000 บาท/ปี มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียในระดับปานกลาง เนื่องจากส่วนใหญ่ มีอาชีพค้าขาย นอกจากนี้กลุ่มผู้ใช้บริการที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 100,000 บาท/ปี ยังให้เหตุผลว่าเศรษฐกิจไม่ดี จึงไม่อยากรับภาระค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ ส่งผลให้ระดับความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียในระดับปานกลาง

ตารางที่ 16 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของระดับความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียของผู้ใช้บริการที่มีรายได้แตกต่างกัน

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P-Value
ความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย	ระหว่างกลุ่ม	5	37.645	7.529	21.785	.000*
	ภายในกลุ่ม	389	134.441	.346		
	รวม	394	172.086			

*P<0.05

จากตารางที่ 16 เมื่อเปรียบเทียบผลของคะแนนความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียของผู้ใช้บริการที่มีรายได้ต่างกัน 6 ประเภท พบว่าระดับรายได้ที่แตกต่างกันมีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าบำบัดน้ำเสียแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงได้ทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ ปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ 17 ดังนี้

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย ของผู้ใช้บริการที่มีรายได้แตกต่างกัน โดยวิธีการของเชฟเฟ่

รายได้	Mean	ต่ำกว่า 100,000	100,001 – 200,000	200,001 – 300,000	300,001 - 400,000	400,001 – 500,000	500,000 ขึ้นไป
		2.82	3.96	4.39	4.46	4.02	4.04
ต่ำกว่า 100,000	2.82	-	-.764*	-1.00*	-1.02*	-.764*	-.723
100,001 – 200,000	3.96	-	-	-2.42	-2.56	.000	4.16
200,001 – 300,000	4.39	-	-	-	-1.39	.242	.284
300,001 - 400,000	4.46	-	-	-	-	.256	.298
400,001 – 500,000	4.02	-	-	-	-	-	4.16
500,000 ขึ้นไป	4.04	-	-	-	-	-	-

*P<0.05

จากตารางที่ 17 พบว่าคะแนนเฉลี่ยของความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย ของผู้ใช้บริการที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในคู่ต่อไปนี้ คือ กลุ่มผู้ใช้บริการที่มีรายได้เฉลี่ย 100,001 – 200,000 บาท/ปี กลุ่มผู้ใช้บริการที่มีรายได้เฉลี่ย 200,001 – 300,000 บาท/ปี กลุ่มผู้ใช้บริการที่มีรายได้เฉลี่ย 300,001 – 400,000 บาท/ปี และกลุ่มผู้ใช้บริการที่มีรายได้เฉลี่ย 400,001 – 500,000 บาท/ปี มีค่าคะแนนเฉลี่ยของความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียสูงกว่า กลุ่มผู้ใช้บริการที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 100,000 บาท/ปี อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 เนื่องจาก กลุ่มผู้ใช้บริการที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 100,000 บาท/ปี เป็นระดับรายได้ที่ต่ำกว่ากลุ่มอื่นๆ ประกอบกับค่าครองชีพในปัจจุบันค่อนข้างสูง การจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียจึงเป็นภาระที่ค่อนข้างหนักสำหรับผู้มีรายได้น้อย และส่งผลให้ความสามารถที่จะจ่ายมีค่อนข้างน้อยกว่ากลุ่มอื่นๆ ดังนั้นเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ จึงเห็นได้อย่างชัดเจนว่า กลุ่มผู้ใช้บริการที่มีรายได้ต่ำกว่า 100,000 บาท/ปี มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียแตกต่างจากกลุ่มผู้ใช้บริการกลุ่มอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.5.3 ตัวแปรด้านจำนวนผู้อยู่อาศัยในครัวเรือนกับระดับความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย

ตารางที่ 18 ปัจจัยทางเศรษฐกิจด้านจำนวนผู้อยู่อาศัยในครัวเรือนแตกต่างกันมีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียแตกต่างกัน

ความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย	จำนวนผู้อยู่อาศัยในครัวเรือน			
	1-2 คน 115 คน Mean (S.D.)	3-4 คน 136 คน Mean (S.D.)	5-6 คน 120 คน Mean (S.D.)	มากกว่า 6 คน 24 คน Mean (S.D.)
รวม	3.14 (1.10)	4.21 (0.89)	4.45 (0.68)	4.05 (0.85)

ผลการศึกษาเปรียบเทียบจำนวนผู้อยู่อาศัยในครัวเรือน กับความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย ของผู้ใช้บริการที่ตอบแบบสอบถาม (ตาราง 18) พบว่ากลุ่มผู้ใช้บริการที่มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียอยู่ในระดับมากประกอบไปด้วย กลุ่มผู้ใช้บริการที่มีจำนวนผู้อยู่อาศัยในครัวเรือนจำนวน 5 – 6 คน (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต =4.45) กลุ่มผู้ใช้บริการที่มีจำนวนผู้อยู่อาศัยในครัวเรือนจำนวน 3 – 4 คน (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต =4.21) และกลุ่มผู้ใช้บริการที่มีจำนวนผู้อยู่อาศัยในครัวเรือน มากกว่า 6 คนขึ้นไป (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต =4.05) ส่วนผู้ใช้บริการที่มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียในระดับปานกลาง คือ กลุ่มผู้ใช้บริการที่มีผู้อยู่อาศัยในครัวเรือนจำนวน 1 – 2 คน (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต =3.14) มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งนับว่าน้อยกว่ากลุ่มอื่นๆ

สาเหตุที่กลุ่มผู้ใช้บริการที่มีผู้อยู่อาศัยในครัวเรือนจำนวน 5 – 6 คน 3 – 4 คน และ 6 คนขึ้นไป มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียในระดับมาก เนื่องจากกลุ่มผู้ใช้บริการเหล่านี้มีผู้อยู่อาศัยในครัวเรือนจำนวนมาก และเห็นว่าตนเอง เป็นผู้มีส่วนร่วมในการผลิตน้ำเสีย เพราะมีการใช้น้ำและการปล่อยน้ำเสียเพิ่มขึ้นตามจำนวนผู้อยู่อาศัยในครัวเรือน จึงมีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียในระดับมาก ส่วนกลุ่มผู้ใช้บริการที่มีผู้อยู่อาศัยในครัวเรือนจำนวน 1 – 2 คน เห็นว่าในครัวเรือนของตนเอง

มีการใช้น้ำและการปล่อยน้ำเสียในสัดส่วนที่น้อย เมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนผู้อยู่อาศัยในครัวเรือนมาก จึงมีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียในระดับปานกลาง

ตารางที่ 19 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของระดับความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียของผู้ใช้บริการที่มีจำนวนผู้อยู่อาศัยในครัวเรือนแตกต่างกัน

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P-Value
ความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย	ระหว่างกลุ่ม	3	34.390	11.463	32.552	.000*
	ภายในกลุ่ม	391	137.696	.352		
รวม	รวม	394	172.086			

*P<0.05

จากตารางที่ 19 เมื่อเปรียบเทียบผลของคะแนนความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียของผู้ใช้บริการที่มีจำนวนผู้อยู่อาศัยในครัวเรือนแตกต่างกัน 4 ประเภท พบว่าจำนวนผู้อยู่อาศัยในครัวเรือนที่แตกต่างกัน มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงได้ทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe) ปรากฏผลดังที่ได้แสดงในตารางที่ 20 ดังนี้

ตารางที่ 20 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย ของผู้ใช้บริการที่มีอาชีพที่แตกต่างกัน โดยวิธีการของเชฟเฟ่

จำนวนผู้อยู่อาศัยในครัวเรือน	Mean	1 – 2 คน	3 – 4 คน	5 – 6 คน	6 ขึ้นไป
		3.14	4.21	4.45	4.05
1 – 2 คน	3.14	-	-.564*	-.725*	-.550*
3 – 4 คน	4.21	-	-	-.160	1.47
5 – 6 คน	4.45	-	-	-	.175
6 ขึ้นไป	4.05	-	-	-	-

*P<0.05

จากตารางที่ 20 พบว่าคะแนนเฉลี่ยของความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียของผู้ใช้บริการที่มีจำนวนผู้อยู่อาศัยในครัวเรือนต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในคู่ต่อไปนี้ คือ กลุ่มผู้ใช้บริการที่มีผู้อยู่อาศัยในครัวเรือนจำนวน 3 – 4 คน กลุ่มผู้ใช้บริการที่มีผู้อยู่อาศัยในครัวเรือนจำนวน 5 – 6 คน และ กลุ่มผู้ใช้บริการที่มีผู้อยู่อาศัยในครัวเรือนจำนวนมากกว่า 6 คนขึ้นไป มีค่าคะแนนเฉลี่ยของความเต็มใจที่จะจ่ายสูงกว่า กลุ่มผู้ใช้บริการที่มีผู้อยู่อาศัยในครัวเรือนจำนวน 1 – 2 คน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

เนื่องจาก กลุ่มผู้ใช้บริการที่มีผู้อยู่อาศัยในครัวเรือน จำนวน 3 – 4 คน 5 – 6 คน และมากกว่า 6 คนขึ้นไป กลุ่มผู้ใช้บริการกลุ่มนี้ส่วนใหญ่มีผู้อยู่อาศัยในครัวเรือนเป็นจำนวนมาก ทำให้ปริมาณการใช้น้ำค่อนข้างสูง จึงเห็นว่าควรให้ความสนใจกับการบำบัดน้ำเสีย เพราะเมื่อมีการบริโภคน้ำในปริมาณมากแต่ไม่มีการบำบัดในอนาคต อาจประสบปัญหาในการหาน้ำสะอาดมาอุปโภคบริโภคได้

เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มผู้ใช้บริการที่มีผู้อยู่อาศัยในครัวเรือนจำนวน 1 – 2 คน มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียแตกต่างจากกลุ่มอื่นๆ เนื่องจากเห็นว่าในครัวเรือนของตนมีการอุปโภคบริโภคน้ำในปริมาณน้อยจนไม่น่าจะส่งผลให้เกิดปัญหาน้ำเสียได้ ดังนั้นเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ พบว่ากลุ่มผู้ใช้บริการที่มีผู้อยู่อาศัยในครัวเรือนจำนวน 1 – 2 คน มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียม ในการบำบัดน้ำเสียแตกต่างจากกลุ่มผู้ใช้บริการที่มีผู้อยู่อาศัยในครัวเรือน จำนวน 3 – 4 คน 5 – 6 คน และ มากกว่า 6 คนขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.6 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยทางสังคมกับความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย

สมมุติฐานที่ 2 : ผู้ใช้บริการที่มีปัจจัยทางสังคมแตกต่างกันมีระดับความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียแตกต่างกัน

4.6.1 ตัวแปรด้านความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำกับระดับความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย

ตารางที่ 21 ปัจจัยทางสังคมด้านระดับความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำแตกต่างกัน มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียแตกต่างกัน

ความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย	ระดับความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำ		
	มีความรู้มาก 194 คน Mean (S.D.)	มีความรู้ปานกลาง 145 คน Mean (S.D.)	มีความรู้น้อย 56 คน Mean (S.D.)
รวม	4.44 (0.68)	4.16 (0.75)	3.26 (1.14)

ผลการศึกษาเปรียบเทียบระดับความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำ กับความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียของกลุ่มผู้ใช้บริการที่ตอบแบบสอบถาม (ตาราง 21) พบว่า กลุ่มผู้ใช้บริการที่มีความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำมาก และกลุ่มผู้ใช้บริการที่มีความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำปานกลาง มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต = 4.44 และ 4.16) กลุ่มผู้ใช้บริการที่มีความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำน้อย มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต = 3.26) สาเหตุที่กลุ่มผู้ใช้บริการระบบบำบัดน้ำเสียที่มีความรู้มาก และกลุ่มผู้ใช้บริการมีความรู้ปานกลาง มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียในระดับมาก เนื่องจาก เคยได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับมลพิษทางน้ำ เช่น แหล่งที่มาของมลพิษทางน้ำ และเคยได้รับผลกระทบจากมลพิษทางน้ำ จึงทำให้มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียในระดับมาก ส่วนกลุ่มผู้ใช้บริการที่มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียน้อยกว่ากลุ่มอื่นๆ คือกลุ่มผู้ใช้บริการที่มีความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำน้อย เนื่องจากกลุ่มนี้ไม่เคยได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับมลพิษทางน้ำ ทั้งทางด้านแหล่งกำเนิดของมลพิษทางน้ำและผลกระทบของมลพิษทางน้ำ จึงมีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียในระดับปานกลาง

ตารางที่ 22 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของระดับความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียของผู้ใช้บริการที่มีระดับความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำแตกต่างกัน

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P-Value
ความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย	ระหว่างกลุ่ม	2	114.877	57.438	393.570	.000*
	ภายในกลุ่ม	392	52.209	.146		
	รวม	394	172.086			

*P<0.05

จากตารางที่ 22 เมื่อเปรียบเทียบผลของคะแนนความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียของผู้ใช้บริการระบบบำบัดน้ำเสียที่มีความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำต่างกัน 3 ประเภท พบว่าความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำที่แตกต่างกัน มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงได้ทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe) ปรากฏผลดังที่ได้แสดงในตารางที่ 23 ดังนี้

ตารางที่ 23 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียของผู้ใช้บริการที่มีความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำแตกต่างกัน โดยวิธีการของเชฟเฟ่

ระดับความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำ	Mean	มีความรู้มาก	มีความรู้ปานกลาง	มีความรู้น้อย
		4.44	4.16	3.26
มีความรู้มาก	4.44	-	-1.41*	-1.77*
มีความรู้ปานกลาง	4.16	-	-	-.359
มีความรู้น้อย	3.26	-	-	-

*P<0.05

จากตารางที่ 23 พบว่าคะแนนเฉลี่ยของความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียของผู้ใช้บริการที่มีความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำต่างกัน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในคู่ต่อไปนี้ คือผู้ใช้บริการที่มีความรู้มากมีค่าคะแนนเฉลี่ยของความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียสูงกว่าผู้ใช้บริการที่มีความรู้ปานกลางและผู้ใช้บริการที่มีความรู้น้อย อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 สาเหตุที่กลุ่มผู้ใช้บริการที่มีความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำมาก

มีค่าคะแนนเฉลี่ยแตกต่างจากกลุ่มผู้ใช้บริการระบบบำบัดน้ำเสียที่มีความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำปานกลางและน้อยเนื่องจากอยู่ใกล้ชิดกับแหล่งกำเนิดน้ำเสียและเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาน้ำเสีย ทำให้ทราบถึงสาเหตุของการเกิดมลพิษทางน้ำและแหล่งที่มาของมลพิษทางน้ำ จึงส่งผลให้มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าบำบัดน้ำเสียมากกว่ากลุ่มอื่นๆ

ส่วนกลุ่มผู้ใช้บริการที่มีความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำปานกลางและน้อยเป็นกลุ่มที่ไม่ได้อยู่ใกล้ชิดกับแหล่งกำเนิดน้ำเสียและไม่เคยได้รับผลกระทบจากปัญหาน้ำเสีย แต่เคยได้รับทราบข่าวสารเกี่ยวกับผลกระทบของมลพิษทางน้ำบ้างจึงส่งผลให้มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียแตกต่างจากกลุ่มที่มีความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.6.2 ตัวแปรด้านเจตคติที่มีต่อปัญหาน้ำเสีย กับระดับความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย

ตารางที่ 24 ปัจจัยทางสังคมด้านเจตคติที่มีต่อปัญหาน้ำเสียแตกต่างกันมีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียแตกต่างกัน

ความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย	เจตคติที่มีต่อปัญหาน้ำเสีย		
	มีเจตคติไม่ดีต่อปัญหาน้ำเสีย 221 คน Mean (S.D.)	มีเจตคติปานกลางต่อปัญหาน้ำเสีย 138 คน Mean (S.D.)	มีเจตคติที่ดีต่อปัญหาน้ำเสีย 36 คน Mean (S.D.)
รวม	4.39 (0.67)	3.73 (1.26)	3.34 (1.16)

ผลการศึกษาเปรียบเทียบตัวแปรด้านเจตคติที่มีต่อปัญหาน้ำเสียกับความเต็มใจที่จะจ่ายค่าบำบัดน้ำเสียของผู้ใช้บริการที่ตอบแบบสอบถาม (ตาราง 24) พบว่ากลุ่มผู้ใช้บริการที่มีเจตคติไม่ดีต่อปัญหาน้ำเสียและกลุ่มผู้ใช้บริการที่มีเจตคติปานกลางต่อปัญหาน้ำเสียมีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต = 4.39 และ 3.73) ส่วนกลุ่มที่มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียในระดับปานกลางคือกลุ่มผู้ใช้บริการที่มีเจตคติที่ดีต่อปัญหาน้ำเสีย (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต =3.34)

เนื่องจากกลุ่มผู้ใช้บริการที่มีเจตคติไม่ดีต่อปัญหาน้ำเสีย และกลุ่มผู้ใช้บริการที่มีเจตคติปานกลางต่อปัญหาน้ำเสียเห็นว่าปัญหาน้ำเสียเป็นปัญหาที่สำคัญและอาจมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน เช่นปัญหาท่อระบายน้ำทิ้งอุดตันหรือคูคลองที่เน่าเสียจึงต้องการให้ปัญหาน้ำเสียเหล่านี้ได้รับการแก้ไข จึงมีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียในระดับมาก

ในขณะที่กลุ่มผู้ใช้บริการที่มีเจตคติที่ดีต่อปัญหาน้ำเสียเห็นว่าปัญหาน้ำเสียในปัจจุบันยังไม่รุนแรงและไม่มีผลกระทบต่อประชาชนมากนักจึงมีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียในระดับปานกลาง

ตารางที่ 25 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของระดับความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียของผู้ใช้บริการที่มีเจตคติต่อปัญหาน้ำเสียแตกต่างกัน

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P-Value
ความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย	ระหว่างกลุ่ม	2	93.344	46.672	232.346	.000*
	ภายในกลุ่ม	392	78.742	.201		
	รวม		172.086			

*P<0.05

จากตารางที่ 25 เมื่อเปรียบเทียบผลของคะแนนความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียของผู้ใช้บริการที่มีเจตคติต่อปัญหาน้ำเสียต่างกัน 3 ประเภท พบว่าระดับเจตคติต่อปัญหาน้ำเสียที่ต่างกันมีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงได้ทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe) ปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ 26 ดังนี้

ตารางที่ 26 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย ของผู้ใช้บริการที่มีเจตคติต่อปัญหาน้ำเสียแตกต่างกัน โดยวิธีการของเชฟเฟ่

เจตคติที่มีต่อปัญหาน้ำเสีย	Mean	มีเจตคติไม่ดีต่อปัญหาน้ำเสีย	มีเจตคติปานกลางต่อปัญหาน้ำเสีย	มีเจตคติที่ดีต่อปัญหาน้ำเสีย
		4.39	3.73	3.34
มีเจตคติไม่ดีต่อปัญหาน้ำเสีย	4.39	-	-.854*	-1.81*
มีเจตคติปานกลางต่อปัญหาน้ำเสีย	3.73	-	-	-.959*
มีเจตคติที่ดีต่อปัญหาน้ำเสีย	3.34	-	-	-

*P<0.05

จากตารางที่ 26 พบว่าคะแนนเฉลี่ยของความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย ของผู้ใช้บริการที่มีเจตคติต่อปัญหาน้ำเสียต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในคู่ต่อไปนี้ คือ ผู้ใช้บริการที่มีเจตคติไม่ดีต่อปัญหาน้ำเสีย มีค่าคะแนนเฉลี่ยของความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียสูงกว่า ผู้ใช้บริการที่มีเจตคติปานกลางต่อปัญหาน้ำเสีย และผู้ใช้บริการที่มีเจตคติที่ดีต่อปัญหาน้ำเสีย อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และผู้ใช้บริการที่มีเจตคติปานกลางต่อปัญหาน้ำเสีย มีค่าคะแนนเฉลี่ยของความเต็มใจที่จะจ่ายสูงกว่า ผู้ใช้บริการที่มีเจตคติที่ดีต่อปัญหาน้ำเสีย อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 เนื่องจากผู้ใช้บริการที่มีเจตคติไม่ดีต่อปัญหาน้ำเสียมีความเห็นว่าปัญหาน้ำเสียเป็นปัญหาที่มีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อประชาชน เช่นปัญหาท่อระบายน้ำทิ้งที่อุดตัน และคูคลองที่เน่าเสีย ก่อให้เกิดกลิ่นเหม็นและผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน นอกจากนี้ยังเห็นว่าปัญหาน้ำเสียเป็นปัญหาสำคัญและต้องการให้มีการแก้ไข ในขณะที่กลุ่มผู้ใช้บริการที่มีเจตคติปานกลางต่อปัญหาน้ำเสีย มีความรู้สึกว่าปัญหาน้ำเสียในปัจจุบันไม่มีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนมากนัก เนื่องจากผู้ใช้บริการที่มีเจตคติปานกลางเห็นว่าแม้จะมีปัญหาน้ำเสียเกิดขึ้น แต่คุณภาพของแม่น้ำลำคลองในปัจจุบันยังอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ ส่วนผู้ใช้บริการที่มีเจตคติที่ดีต่อปัญหาน้ำเสีย ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ไม่ได้รับผลกระทบจากปัญหาน้ำเสียจึงไม่เห็นความสำคัญของการจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย ดังนั้นระดับความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียของผู้ใช้บริการที่มีเจตคติไม่ดีต่อปัญหาน้ำเสีย ผู้ใช้บริการที่มีเจตคติปานกลางต่อปัญหาน้ำเสีย และผู้ใช้บริการที่มีเจตคติที่ดีต่อปัญหาน้ำเสีย จึงมีค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.6.3 ตัวแปรด้านความร่วมมือในการแก้ไขปัญหากับระดับความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย

ตารางที่ 27 ปัจจัยทางสังคมด้านความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาน้ำเสียแตกต่างกัน มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียแตกต่างกัน

ความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย	ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหา		
	ความร่วมมือสูง 245 คน Mean (S.D.)	ความร่วมมือปานกลาง 121 คน Mean (S.D.)	ความร่วมมือต่ำ 29 คน Mean (S.D.)
รวม	4.50 (0.66)	3.47 (0.77)	3.00 (1.06)

ผลการศึกษาเปรียบเทียบตัวแปรด้านความร่วมมือในการแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำกับความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย ของกลุ่มผู้ใช้บริการที่ตอบแบบสอบถาม (ตาราง 27) พบว่ากลุ่มผู้ใช้บริการที่มีความร่วมมือในการแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำสูง มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต = 4.50) ส่วนผู้ใช้บริการที่มีความร่วมมือในการแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำในระดับปานกลาง และผู้ใช้บริการที่มีความร่วมมือในการแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำต่ำ มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต =3.47 และ 3.00)

สาเหตุที่ผู้ใช้บริการที่มีความร่วมมือในการแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำสูง มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียในระดับมาก เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นผู้มีรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนค่อนข้างสูง มีความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำมาก และมีความรู้สึกเห็นด้วยกับปัญหาน้ำเสียมาก (มีเจตคติที่ไม่ดีกับปัญหาน้ำเสีย) จึงมีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียในระดับมาก และสาเหตุที่ผู้ใช้บริการที่มีความร่วมมือในระดับปานกลางและในระดับต่ำมีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียในระดับปานกลางเนื่องจากไม่ได้รับผลกระทบจากปัญหาน้ำเสียมากนัก และไม่ได้ทราบข่าวสารเกี่ยวกับการเก็บค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียจึงมีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียในระดับปานกลาง

ตารางที่ 28 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของระดับความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียของผู้ใช้บริการที่มีความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาน้ำเสียแตกต่างกัน

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P-Value
ความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย	ระหว่างกลุ่ม	2	110.980	55.490	355.977	.000*
	ภายในกลุ่ม	392	61.106	.156		
	รวม	394	172.086			

*P<0.05

จากตารางที่ 28 เมื่อเปรียบเทียบผลของคะแนนความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียของผู้ใช้บริการที่มีความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาน้ำเสียต่างกันพบว่าผู้ใช้บริการที่มีระดับความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาน้ำเสียต่างกั มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงได้ทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe) ปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ 29 ดังนี้

ตารางที่ 29 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียของผู้ใช้บริการที่มีความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาน้ำเสียแตกต่างกันโดยวิธีการของเชฟเฟ่

ระดับความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาน้ำเสีย	Mean	ความร่วมมือสูง	ความร่วมมือปานกลาง	ความร่วมมือต่ำ
		4.50	3.47	3.00
ความร่วมมือสูง	4.50	-	-1.15*	-1.75*
ความร่วมมือปานกลาง	3.47	-	-	-.595*
ความร่วมมือต่ำ	3.00	-	-	-

*P<0.05

จากตารางที่ 29 พบว่าคะแนนเฉลี่ยของความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย ของผู้ใช้บริการที่มีความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาน้ำเสียแตกต่างกันมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในคู่ต่อไปนี้ คือ กลุ่มผู้ใช้บริการที่มีความร่วมมือสูงมีค่าคะแนนเฉลี่ยของความเต็มใจที่จะจ่ายสูงกว่า กลุ่มผู้ใช้บริการที่มีความร่วมมือปานกลาง

อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 นอกจากนี้กลุ่มผู้ใช้บริการที่มีความร่วมมือปานกลาง มีค่าเฉลี่ยของความเต็มใจที่จะจ่ายสูงกว่ากลุ่มผู้ใช้บริการที่มีความร่วมมือต่ำ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 เนื่องจากกลุ่มผู้ใช้บริการที่มีความร่วมมือสูงเห็นว่า ตนเองเป็นผู้หนึ่งที่มีส่วนในการผลิตน้ำเสียและปัญหาน้ำเสียในปัจจุบันมีความรุนแรงมากขึ้นจำเป็นที่จะต้องได้รับการแก้ไข นอกจากนี้กลุ่มผู้ใช้บริการที่มีความร่วมมือสูงยังเห็นว่าหากมีการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม เพราะน้ำที่นำมาใช้อุปโภคบริโภคจะมีคุณภาพดีขึ้น ในขณะที่ผู้ใช้บริการที่มีความร่วมมือปานกลาง เห็นว่ายังมีปัญหาอื่นที่จำเป็นต้องแก้ไขเร่งด่วนมากกว่าปัญหาน้ำเสีย เช่นปัญหาขยะ ในขณะที่กลุ่มผู้ใช้บริการที่มีความร่วมมือต่ำ เห็นว่าได้จ่ายภาษีบำรุงท้องที่แล้ว เทศบาลจึงควรนำรายได้ส่วนนั้นมาแก้ไขปัญหาน้ำเสียและไม่ควรเก็บค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียอีก ดังนั้นระดับความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียของผู้ใช้บริการที่มีความร่วมมือสูง ผู้ใช้บริการที่มีความร่วมมือปานกลาง และผู้ใช้บริการที่มีความร่วมมือต่ำ จึงมีค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.7 ผลการทดสอบสมมุติฐาน

สมมุติฐานข้อ 1 : ผู้ใช้บริการที่มีปัจจัยทางเศรษฐกิจแตกต่างกันมีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียแตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย โดยวิเคราะห์จำแนกตามตัวแปรอิสระที่เป็นปัจจัยทางเศรษฐกิจ ในแต่ละด้านซึ่งประกอบด้วย อาชีพ รายได้ และจำนวนผู้อยู่อาศัยในครัวเรือน เปรียบเทียบกับตัวแปรตามคือความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย ผลปรากฏดังนี้

ตัวแปรอิสระด้านอาชีพที่แตกต่างกัน พบว่ากลุ่มผู้ใช้บริการที่มีอาชีพต่างกันมีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าบำบัดน้ำเสียแตกต่างกัน โดยกลุ่มผู้ใช้บริการที่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวมีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียมากกว่ากลุ่มอื่นๆ และกลุ่มผู้ใช้บริการที่ประกอบอาชีพค้าขาย มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียน้อยกว่ากลุ่มอื่นๆ และเมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe) พบว่า อาชีพธุรกิจส่วนตัว อาชีพข้าราชการ และอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียแตกต่าง จากอาชีพค้าขายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตัวแปรอิสระด้านรายได้ที่แตกต่างกัน พบว่ากลุ่มผู้ใช้บริการที่มีรายแตกได้ต่างกัน มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียแตกต่างกัน โดยกลุ่มผู้ใช้บริการที่มีรายได้เฉลี่ยต่อปีของครัวเรือน 300,001 – 400,000 บาท/ปี มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียมากที่สุด และกลุ่มผู้ใช้บริการที่มีรายได้เฉลี่ยต่อปีของครัวเรือนต่ำกว่า 100,000 บาท/ปี มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียน้อยกว่ากลุ่มอื่นๆ และเมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe) พบว่ากลุ่มผู้ใช้บริการที่มีรายได้ต่ำกว่า 100,000 บาท/ปี มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียแตกต่างจากกลุ่มผู้ใช้บริการกลุ่มอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตัวแปรอิสระด้านจำนวนผู้อยู่อาศัยในครัวเรือนที่ต่างกัน พบว่ากลุ่มผู้ใช้บริการที่มีจำนวนผู้อยู่อาศัยในครัวเรือนต่างกันมีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียแตกต่างกัน โดยกลุ่มผู้ใช้บริการที่มีผู้อยู่อาศัยในครัวเรือนจำนวน 5 – 6 คน มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียมากกว่ากลุ่มอื่นๆ และกลุ่มผู้ใช้บริการที่มีผู้อยู่อาศัยในครัวเรือนจำนวน 1 – 2 คน มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียน้อยกว่ากลุ่มอื่นๆ และเมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe) พบว่ากลุ่มผู้ใช้บริการที่มีผู้อยู่อาศัยในครัวเรือนจำนวน 1 – 2 คน มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียแตกต่างจากกลุ่มผู้ใช้บริการที่มีผู้อยู่อาศัยในครัวเรือน จำนวน 3 – 4 คน ผู้อยู่อาศัยในครัวเรือนจำนวน 5 – 6 คน และ ผู้อยู่อาศัยในครัวเรือนมากกว่า 6 คนขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปได้ว่า ผู้ใช้บริการที่มีปัจจัยทางเศรษฐกิจต่างกัน มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมุติฐาน ข้อที่1

สมมุติฐานข้อ 2 : ผู้ใช้บริการที่มีปัจจัยทางสังคมแตกต่างกันมีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียแตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยทางสังคมกับความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย โดยวิเคราะห์จำแนกตามตัวแปรอิสระที่เป็นปัจจัยทางสังคมในแต่ละด้าน ซึ่งประกอบไปด้วย ความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำ เจตคติที่มีต่อปัญหาน้ำเสีย และความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาน้ำเสีย เปรียบเทียบกับตัวแปรตามได้แก่ ความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย ผลปรากฏดังนี้

ตัวแปรอิสระด้านความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำที่แตกต่างกัน พบว่ากลุ่มผู้ใช้บริการที่มีความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำต่างกัน มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียแตกต่างกันโดยกลุ่มผู้ใช้บริการที่มีความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำมากมีความเต็มใจที่จะจ่ายมากกว่ากลุ่มอื่นๆ และกลุ่มผู้ใช้บริการที่มีความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำน้อยมีความเต็มใจที่จะจ่ายน้อยกว่ากลุ่มอื่นๆ และเมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe) พบว่าผู้ใช้บริการที่มีความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำมากมีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียแตกต่างจากกลุ่มที่มีความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำปานกลาง และกลุ่มที่มีความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางน้ำน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตัวแปรอิสระด้านเจตคติที่มีต่อปัญหาน้ำเสียที่แตกต่างกัน พบว่ากลุ่มผู้ใช้บริการที่มีเจตคติต่อปัญหาน้ำเสียต่างกันมีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียแตกต่างกันโดยกลุ่มผู้ใช้บริการที่มีเจตคติไม่ดีต่อปัญหาน้ำเสียมีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียมากกว่ากลุ่มอื่นๆ และกลุ่มผู้ใช้บริการที่มีเจตคติที่ดีต่อปัญหา น้ำเสีย มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าบำบัดน้ำเสียน้อยกว่ากลุ่มอื่นๆ และเมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe) พบว่าผู้ใช้บริการที่มีเจตคติไม่ดีต่อปัญหาน้ำเสียผู้ใช้บริการที่มีเจตคติปานกลางต่อปัญหาน้ำเสีย และผู้ใช้บริการที่มีเจตคติที่ดีต่อปัญหาน้ำเสียมีค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตัวแปรอิสระด้านความร่วมมือในการแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำที่แตกต่างกัน พบว่ากลุ่มผู้ใช้บริการที่มีความร่วมมือในการแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำที่ต่างกันมีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียแตกต่างกันโดยกลุ่มผู้ใช้บริการที่มีความร่วมมือในการแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำในระดับสูง มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียมากกว่ากลุ่มอื่นๆ และกลุ่มผู้ใช้บริการที่มีความร่วมมือในการแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำในระดับต่ำมีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียน้อยกว่ากลุ่มอื่นๆและเมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe) พบว่าผู้ใช้บริการที่มีความร่วมมือสูง ผู้ใช้บริการที่มีความร่วมมือปานกลาง และผู้ใช้บริการที่มีความร่วมมือต่ำ มีค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียแตกต่างกันอย่างมีนัยสัมพันธ์ทางสถิติ

สรุปได้ว่า ผู้ใช้บริการที่มีปัจจัยทางสังคมต่างกัน มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าบำบัดน้ำเสียแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมุติฐาน ข้อที่ 2